

מתורתו של צדיק אבייר יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט
לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת
שנלקטו מכל ספריו הק'

בס"ד, פר' שלח תשפ"ה

בית יעקב

שבירת תאוות הלב בכח הציצית

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם (טו לט).

התאווה גורמת לכל הרעות

דבר פשוט הוא שעקר התקון לחטאי האדם תלוי בשבירת הלב, שהרי עקר התאוה לחטא באה ממחשבת הלב. דבר זה, שהתאוה גורמת לכל הרעות, נשנה פעמים הרבה בדברי התורה והנביאים ובדברי רבותינו זכרונם לברכה. שכן נאמר (משלי כא, י): "נפש רשע אותה רע, לא יחן בעיניו רעה". ולא נאמר 'רשע עושה רע', כי הכל תלוי בתאוה, ומכיון שנתאוה לכן גם בא לידי מעשה בפעל, אך אם היה שולט על רצונותיו, לא היה נכשל.

עיקר העבירה באה מתאוות הלב

וכתב רבנו זיע"א (ננוי הסלך, תיקון התשובה אות כא), שכלן נאמר בתורה בפרשת ציצית 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם', בהקדמת הרהורי הלב לקראת העינים [אף שלכאורה מצד סדר הדברים קודמת ראית העינים להתרהור הלב, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ראה רש"י במדבר טו, לט) 'עין רואה ולב חומד' וכ"ל מעשה גומרים]. אלא, מכיון שעקר התאוה תלויה בלב, ואם לא היה האדם שקוע בתאוות, לא היה נכשל בראיתו, על כן הקדמה תאוה זו ראשונה.

קדש עצמך במותר לך

עוד נאמר בתורה (דברים ה, ה): "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך", שתהיה האהבה בתכלית הלב, שיהיה כלו משעבד לרצון יוצרו, ואם ילך אחר התאוות לא תהיה אהבתו גמורה. לכן צריך האדם למעט אפלו מן הדברים המתירים, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (יבמות כ): 'קדש עצמך במותר לך', כי אם יעסק במותר לו אפלו התר גמור, סופו שיתגרה בו יצרו עד שיבוא לידי אסור.

התאוות פוגמות בעבודת ה'

ואפלו אם לא היה חשש שיבוא מהם לאסור, יש להמנע מן התאוה, כי מפל מקום פוגע הדבר בעבודת ה' ואהבתו, ומרחיק את האדם מעשיית טוב, שאם לא ימעט תאוותו יהיה עסוק בהן ולא בתכליתו. ולכן נאמר בלשון זאת: 'ולא תתורו' – כאילו נכתב 'ולא תתורו', שלא ישאיר האדם כל תאוה בלבו, ואפלו מן ההתר, וזו תהיה השמירה המעלה.

יראת יעקב

כוונות הנטילה הברכה והאכילה

גבורות, ושלש הויות 'דלחם' כנגד שלשה חסדים, ונותנים הלחם במלח כדי למתק הגבורות בחסדים. וזהו שאמר מלחם הארץ, לרמוז 'מלח' ולחם' כאמור, וגם בזה תרימו תרומה לה, שבזה נמתקים הגבורות:

רמו לכוונת האלפיץ

והנה באכלכם גימטריא 'באלף', לרמוז על מה שכתבנו שצריך לכוון בשעת האכילה באות אלף, והוא עקר העלאת הניצוצות, וזהו באכלכם גימטריא 'באלף', דהינו בשעת האכילה תכוון באות אלף, ובזה תרימו תרומה לה, תעלו ניצוצות:

רמו לכוונת הנטילה

ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה. כאן בא לרמוז על הנטילה שצריך לכוון בה שלש ידות שהם גימטריא מ"ב. וזהו ראשית ערסתכם, דהינו קדם אכילתכם בערסתכם, תחלה תעשו נטילה ותכנינו שלש ידות שהם גימטריא מ"ב, ועם הכולל הוא גימטריא חלה. וחלה במלוי כזה 'חית' למ"ד ה"א עם הכולל, גימטריא 'נטילה':

כח האכילה להעלות ניצוצות

כתרומת גרן כן תרימו אותה. בא לרמוז מה שכתבנו, שלא תאמר איך על ידי אכילה אנו מעלים ניצוצות, לזה אמר אל תסתפק בזה, כי כמו שעל ידי תפלה שתלויה בקול דוקא אתם מעלים ניצוצות, גם על ידי אכילה אתם מעלים ניצוצות. וזהו כתרימות 'גרן' אותיות 'גרן', דהינו, כמו התפלה שהיא תלויה בגרון שמעלה ניצוצות, גם באכילה כן תרימו ותעלו ניצוצות. אי נמי 'גרן' גימטריא שלש 'אלהים' שהם דין, על ידי האכילה הם מתמתקים:

כוונת המוציא וחשיבות הברכות

מראשית ערסתכם תתנו לה תרומה [לדויתכם]. כאן בא לרמוז על ברכת המוציא' שהיא תחלת האכילה, דצריך לדקדק בה"א דהמוציא, וזהו תתנו לה תרומה, קרי בה 'תרומה' ה"א. אי נמי תתנו לה תרומה, הם הברכות שקדם האכילה וגם אחר כך, שהם העקר, וזהו תתנו לה תרומה הם הברכות. וזה הדבר נוהג לעולם, וזהו לדויתכם: (פיתוחי חותם)

והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה. ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה כתרימת גרן כן תרימו אותה. מראשית ערסתכם תתנו לה תרומה לדויתכם (טו יט-כא).

כוונות הנטילה הברכה והאכילה ותכליתם

לכירור ניצוצות הקדושה

אפשר לרמוז על ענין כונת האכילה כמו שכתב רבנו האר"י ז"ל (שער המצוות פרשת עקב), דדבר גדול הוא. תחלה צריך לכוון בנטילת ידים שלש ידות, יד הגדולה, יד החזקה, יד הרכה, ושלש ידות עולים מ"ב. וצריך גם כן לכוון בה"א דהמוציא' ה"א עלאה וה"א תתאה. ובשעת האכילה יכוון באלף, והוא'ו שבאמצע האלף תהיה חלוקה לשני וו"ן, כדי שתהיה 'ו' למעלה כנגד לחי העליון שבו 'ו' שנים, ו'ו' למטה כנגד לחי התחתון שבו גם כן 'ו' שנים למטה, וסוד גדול בדבר, והעקר כדי לברר הניצוצות שנתערבו בצומח חי:

כח הברכה בכירור ניצוצות הקדושה

וצריך אדם לנהג קדשה ולכוון, ובפרט בברכות שהוא מברך שיכוון בהם היטב. ואל יחשב לומר, היכי דמי דעל ידי אכילה הבהמית יעלו הניצוצות, בשלמא על ידי התפלה והתורה שהכל קדש ודבור רוחני יעלו הניצוצות, אך על ידי אכילה הבהמית איך יעלו. אל תחשב כן, כי גם על ידי אכילה עולים הניצוצות על ידי הברכות והכונות שאנו מברכים ומכוונים שהוא דומיא דתפלות. באמת יש חלוק בין ניצוצות דתפלה לניצוצות דאכילה, אך הצד השווה שבהם שעל ידי שניהם עולים ניצוצות:

רמו להעלאת הניצוצות

וזהו שאמר והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה. כלומר דעו דבשעת אכילתכם יש תרומה והעלאת לניצוצות, וזהו תרומה לה:

כוונת המלח

והנה צריך להניח מלח תחלה על השלחן לתת בתוכו פרוסת המוציא, ולחם גימטריא שלש הויות, ומלח גם כן גימטריא שלש הויות, שלש הויות דלמלח כנגד שלש

באור יעקב

אָרץ אַפִּים וּרְבֵּי חֶסֶד נִשְׂא עֵינַי

הָאִישׁ הַשֵּׁנִי: "הָאִישׁ הַזֶּה שְׁעוּמָד לִידֵי הוּא רַבִּי יַעֲקֹב."

וְהָיָה כָּל הָעֵיר לְשִׁמְעֵי הָאוֹרָח הַנִּכְבָּד שֶׁהִגִּיעַ לָכָאן. אִזּוֹ אָמַר כָּל אֶחָד אֵלָיו יָבוֹא הַצָּדִיק לְהִתְאַכְסֵן. אָבֵל כִּיּוֹן שֶׁמִּנְהַג הָיָה בְּעִיר שְׂכָל אוֹרָח שֶׁמִּגִּיעַ לָעִיר, הַגִּבְאִי נוֹתֵן לוֹ מְקוֹם אַכְסֵנְיָה לְפִי כְבוֹדוֹ, וְכִיּוֹן שֶׁהַגִּבְאִי חָשַׁב בְּתַחֲלָה שֶׁהֵם שְׁנֵי עֲנִיִּים פְּשוּטִים, הִעֲנִיק לָהֶם אַכְסֵנְיָה אֶצֶל יְהוּדֵי פְּשׁוּטִי. וְרַבִּי יַעֲקֹב, בְּרַב עֲנֻתָנוּתוֹ לֹא רָצָה לְשׁוֹנוֹת אֶת מְקוֹם הָאֲכָסְנְיָה שֶׁלוֹ וּלְלַכֵּת לְאֲכָסְנְיָה מְכַבֶּדֶת, מִשּׁוּם כֵּן נֶאֱלָצוּ כָּל גְּדוּלֵי הָעִיר לְלַכֵּת עִם סְעוּדוֹתֵיהֶם לְבֵית הָעֵנִי הַהוּא, שֶׁם אָכְלוּ וְשִׁמְחוּ שִׂמְחָה יְתֵרָה בְּמַחְצַת רַבִּי יַעֲקֹב זִיע"א, וְדִבְרוּ בְּדַבְרֵי תוֹרָה.

בְּאוֹתוֹ לַיְלָה, כְּפִי הַיְדוּעַ, נִגְנְבוּ כָּלֵיו וְכַתְבֵּי הַיָּד שֶׁל רַבִּי יַעֲקֹב [כְּמִסְפָּר בְּסִפּוּר "וְהַיָּמִים גָּבְרוּ מֵאֵד מֵאֵד"], וְהָיָה כָּל הָעֵיר כְּמִרְקָקָה. וְאוֹלָם, בְּבִקְרֵי הַגִּיעֵנוּ הַגִּבְאִים וְהַשִּׁיבּוֹ אֶת הַגִּבְאִי כְּשֶׁהֵם מִתְנַצְּלִים לְפָנֵי רַבִּי יַעֲקֹב עַל הַגִּבְאִי, וְסִפְרוּ כִּי כֹאֲשֶׁר רָצוּ לְחַצוֹת אֶת הַנֶּהָר עִם כְּתָבֵי הַיָּד, הַיָּמִים גָּאוּ מְאֹד וְכִמְעַט טִבְעוּ, אִזּוֹ הִבִּינוּ כִּי זֶה קוֹרֶה לָהֶם מִשּׁוּם שֶׁנִּגְבּוּ, וְלָכֵן בָּאוּ לְהַשִּׁיב אֶת הַגִּבְאִי. וְאוֹלָם, רַבִּי יַעֲקֹב לֹא פָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלֹא קָלַל אוֹתָם, אֲלָא לְהַפְּקֵם, אָמַר לָהֶם שֶׁהוּא מוֹחֵל לָהֶם, בְּתַנְאִי שֶׁיִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמָם לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִקְבֹּעַ עִתִּים לְתוֹרָה וּלְהַחְזִיק יְדֵי תַלְמִידֵי חֻכְמִים.

וְעַתָּה, סִים רַבִּי מִסְעוּד עֲמָאֲרָה אֶת הַסִּפּוּר וְאָמַר לְרַבִּי חַיִּים יְלֹזוּ: "בְּאֵם גִּבְרָא רַבָּה כְּזֶה כְּמוֹ רַבִּי יַעֲקֹב הִגִּיעַ לָעִיר וְלֹא גָלָה אֶת עֲצָמוֹ, וְנִכְנַס לְבֵית הַכְּנֻסָּת כִּיהוּדֵי פְּשׁוּטִי, וְלֹא רָגַז וְלֹא קָלַל אֲנָשִׁים, וְאֶפְלוּ אֶת הַגִּבְאִים לֹא קָלַל. קָל וְחֹמֶר, כְּבוֹדוֹ שֶׁהַכִּיד אֶת רַבִּי יַעֲקֹב, אִינוֹ צָרִיךְ לְקַלֵּל וְאִינוֹ צָרִיךְ לְכַעֵס". אִזּוֹ בִּקֵּשׁ רַבִּי חַיִּים מִחִילָה מִבְּנֵי הָעִיר, וְקָבַל עַל עֲצָמוֹ לְכַבֵּד כָּל אָדָם, וְלֹא לְכַעֵס, לְהַתְדַּבֵּק בְּמַדּוּתוֹ שֶׁל מוֹרוֹ וְרַבּוֹ רַבִּי יַעֲקֹב זִיע"א.

קדושת יעקב

גִּימְטְרִיא שֶׁלְשֵׁתָן י"ח מֵאוֹת, לְרִמּוֹז מֵה שֶׁכְּתוּב בְּסִפּוּר הַכְּנֻנוֹת (פְּרִי עֵץ חַיִּים שְׁעַר הַצִּיצִית פ"ו), דְּהַמְקִימִים מִצְוֹת צִיצִית וְשִׁמְשׁוּ לוֹ לְעֵתִיד לְבֹא י"ח מֵאוֹת עֲבָדִים: (פִּתְחוּי חוֹתָם)

תְּקוּנֵי הַשְּׂכִינָה בְּמִצְוֹת צִיצִית

לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם (טו טז).

הַשְׁלֵמַת 'פְּרִצּוֹף הַשְּׂכִינָה' בְּשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע וּפְרִשְׁתַּת צִיצִית

עוֹד סוּדוֹת גְּדוּלִים וְעֲצוּמִים רְמוּזִים בְּמִצְוֹת צִיצִית וּבְפִרְשָׁהּ הָאֲמוּרָה בָּהּ בְּתוֹרָה, וְנִטְעָם מֵהֶם כָּאֵן מִעַט מִן הַמְעַט בְּקֶצֶה הַמִּשְׁתָּה. הֵנָּה, כְּתָב רַבְּנֵי הָאֶרֶץ זִיע"א (שְׁעַר הַכְּנוּת, דְּרוּשֵׁי קְרִיאַת שְׁמַע ג'), שֶׁבְּזִמְנֵן קִיּוֹם מִצְוֹת קְרִיאַת שְׁמַע מִתְחִיל לְהַבְנוֹת 'פְּרִצּוֹף הַשְּׂכִינָה', שֶׁהִיא מַלְכוּת שָׁמַיִם. כִּי עַד זֶמֶן זֶה בְּנוּיָה הַשְּׂכִינָה רַק מִמְּדָה אַחַת וּסְפִידָה אַחַת מִתּוֹךְ עֶשֶׂר סְפִירוֹתֶיהָ, וְהִיא סְפִירַת הַכֶּתֶר שֶׁבְּשִׁכְנָהּ, וּבְשַׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע הִיא מִתְחִילָה לְהַבְנוֹת. מִשּׁוּם כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִכִּין אֶת לְבוֹ וּמַחְשַׁבְתּוֹ לְעִבּוּדָהּ זֶה בְּכָל כַּח כְּנוּתוֹ, וְיִחָשַׁב שְׂרוּצָה בְּמַעֲשָׂיו לְתַקֵּן אֶת שְׂכִינָתוֹ עֲזָנוּ וּלְבָנוֹת אוֹתָהּ בְּפִרְצוֹף גָּמוֹר, כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה רְאוּיָה לְזוּגָה.

תִּיקוֹן מִידַת 'מַלְכוּת' בְּקְרִיאַת שְׁמַע

עֲנִין זֶה נִרְמַז בְּפִסְקוֹ "לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי". כִּי הֵנָּה, אוֹתִיוֹת תַּבַּת 'תִּזְכְּרוּ' יוֹצְרוֹת גַּם אֶת הַתַּבּוֹת 'זוֹ כְּתוּר', וְרֵאשֵׁי הַתַּבּוֹת 'לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעֲשִׂיתֶם כָּל מִצְוֹתַי' הֵן אוֹתִיוֹת 'מַלְכוּת', הֵרִי כָּאֵן רִמּוֹז שֶׁבְּמִדַּת הַמַּלְכוּת הִיטָה עַד עֵתָה בְּזִמְנֵן קְרִיאַת שְׁמַע רַק אֶת סְפִירַת הַכֶּתֶר, לָכֵן מִצְוִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְאַמֵּץ "וְעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי" בְּכּוּנָה, כְּדִי שֶׁבְּכַח מַעֲשֵׂיהֶם וְקִיּוֹם הַמִּצְוֹת עַל יָדָם יִשְׁלַם תִּיקוֹן פְּרִצּוֹף הַשְּׂכִינָה עַד שֶׁיִּהְיֶה בָּהּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, וּבְכֹה יִתְקַיֵּם "וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם".

בֵּין גְּדוּלֵי טְבִירָה נִמְנָה הִיָּה הַרְה"ג רַבִּי חַיִּים יְלֹזוּ זצ"ל, אֲשֶׁר הַכִּיד בִּילְדוּתוֹ, בְּהִיוֹתוֹ כְּבֵן עֶשְׂרֵי שָׁנִים אֶת רַבְּנֵי 'אֲבִיר יַעֲקֹב' זִיע"א. בְּהִיוֹת רַבִּי חַיִּים בְּעֶרֶךְ בֵּן עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ יָצָא בְּשִׁלְיחוֹת כּוֹלָל טְבִירָה לְעִיר הַמַּעְרָב, וּבְכָל עֵיר אֵלֶיהָ הִגִּיעַ יָצְאוּ לְקִרְאָתוֹ גְּדוּלֵי הָעִיר שֶׁחֲלָקוּ לוֹ כְּבוֹד גְּדוֹל. וּבְכָל מְקוֹם בּוֹ שִׁמְעוּ אֶת הַמִּשְׁתָּה אֵלֶיהָ הִגִּיעַ, הָיוּ מַעֲנִיקִים לוֹ כֶּסֶף, וְכִפִּי אֲשֶׁר הָיָה גּוֹזֵר עֲלֵיהֶם כְּמָה לְתֵן, כֵּן הֵם נִתְּנוּ לְכָבוֹד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

בְּהִגִּיעַ רַבִּי חַיִּים לָעִיר פְּלוֹנִית, לֹא יָצְאוּ לְקִרְאָתוֹ, וְרַק בְּפִתַח הָעִיר עָמְדוּ כְּמָה אֲנָשִׁים לְקַבֵּל אֶת פָּנָיו. תִּרָּה אִפּוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים מֵאֹד, עַד שֶׁקָּלַל אֶת בְּנֵי הָעִיר בְּקִלְלוֹת גְּמֻרָּצוֹת, וְאָף בָּזָה בְּדַבְּרָיו אֶת בְּנֵי הָעִיר. מִשְׁשִׁמְעוּ אוֹתָם אֲנָשִׁים שֶׁבָּאוּ לְקַבֵּל אֶת פָּנָיו אֶת דְּבָרָיו נִבְהָלוּ מְאֹד וְרָצוּ מִיָּד אֶל חֻכְם הָעִיר לְסַפֵּר לוֹ דְּבָרִים כְּהוֹיָתָן. אוֹתוֹ חֻכְם נֶאֱוֹן גְּדוֹל הָיָה וְזָקֵן מְפֻלָּג בְּשָׁנִים וּבְחִסְדוֹת, וּמִתּוֹךְ זָקֵנָה לֹא יָכֹל הָיָה לְעַמֵּד עַל רַגְלָיו. וְכֹאֲשֶׁר שָׁמַע אֶת דְּבַר הַמַּעֲשָׂה מִפִּי הָאֲנָשִׁים, אָמַר לָהֶם לְלַכֵּת אֶל הַשֹּׁד"ר [הוּא רַבִּי חַיִּים יְלֹזוּ] וְלֹמַר לוֹ כֵּן:

"כֹּה אָמַר מִסְעוּד עֲמָאֲרָה, אֲנִי זָקֵן וְחוֹלָה וְיוֹשֵׁב עַל הָאֶרֶץ, וְאִינִי יָכוֹל לְבֹא לְכָבוֹדוֹ לְחַלֵּק לוֹ אֶת הַכְּבוֹד הָרָאוּי. בְּשֵׁל כֵּן יִמְחַל כֵּן כְּבוֹדוֹ וְיִבֹּא אֵלָיו. וְאוֹלָם, רַבִּי חַיִּים (שֶׁתִּקְרֶי גְּדוֹל הָיָה) הַסְכִּים רַק לְאַחַר הַפְּצוּרוֹת מְרֻבּוֹת לְלַכֵּת לְרַבִּי מִסְעוּד. וְאוֹלָם, כְּשֶׁרָאָה אֶת פָּנָיו, נִפְלָה עַל רַבִּי חַיִּים אֵימָה גְּדוֹלָה. הוּא נִשְׁק אֶת יָדוֹ וְיָשַׁב לְפָנָיו עַל הָאֶרֶץ בְּפִתַח.

שְׂאֵלוֹ רַבִּי מִסְעוּד: "הֲאֵם אַתָּה מְכִיד אֶת עֲטֻרַת רֵאשִׁנוּ הָאֲדָמוֹר יַעֲקֹב אַבִּיחֻצִּירָא?" הַשִּׁיבּוֹ רַבִּי חַיִּים בְּחִיּוֹב. וְאִזּוֹ סִפֵּר לוֹ רַבִּי מִסְעוּד: "בְּאַחַד הַיָּמִים, נִכְנַסְתִּי לְבֵית הַכְּנֻסָּת בְּעִירָנוּ לְהַתְפַּלֵּל מִנְּחָה. בְּהִכְנָסִי רֵאִיתִי שְׁנֵי עֲנִיִּים. נִגְשִׁיתִי וְשִׂאלְתִּי אוֹתָם מִנֵּין בָּאוּ? וְהֵם הַשִּׁיבּוּ: "מִתְאַפִּילֵת". שִׂאלְתִּים: "הֲאֵם אַתֶּם מְכִידִים אֶת רַבִּי יַעֲקֹב אַבִּיחֻצִּירָא?" אִזּוֹ אָמַר לִי

הַמַּסְתַּכֵּל בְּצִיצִית זוֹכֵר כָּל הַמִּצְוֹת וְנִיצוֹל מִמַּעֲשִׂים רָעִים

וְעֲשֵׂה לָהֶם צִיצִית עַל כִּנְפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֵתָם וְנִתְּנוּ עַל צִיצִית הַכֶּנֶף

פְּתִיל תְּכֵלֶת (טו לח).

אֲפֻשֶׁר לְרִמּוֹז, דְּצִיצִית מְלִשׁוֹן רְאוּיָה, כְּמוֹ 'מַצִּיץ מִן הַחֲרוֹכִים' (שִׁיר הַשִּׁירִים ב ט), לֹמַר דְּעֶקֶר רֵאִיתִי הָאָדָם תִּהְיֶה בְּצִיצִית, כְּדִי שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי רֵאִיָּה רָעָה, דְּכִיּוֹן שֶׁהַצִּיצִית שׁוֹזֵר בָּהֶם שֵׁם הַר"ה בְּרוּךְ הוּא, כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל בָּהֶם וְחוֹשֵׁב שֵׁם הַר"ה, בָּזָה נִצּוֹל מִמַּעֲשִׂים רָעִים, וּבָזָה נִמִּי מְקַיֵּם "שׁוּרִית ה' לִנְגִידֵי תְמִיד" (תְּהִלִּים טו ח).

צִיצִית קָטָן תֵּהָא עֲלֵיו אִפִּילוֹ בִּזְמַן שֶׁהוּא יוֹשֵׁן

וְהֵנָּה בֹא לְרִמּוֹז כָּאֵן צִיצִית קָטָן וְצִיצִית גְּדוֹל, וּמוֹבֵן הַדְּבָר מִהַפְּסוּקִים, דְּכִשְׁאֲמַר וְעֲשֵׂה לָהֶם צִיצִית עַל כִּנְפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֵתָם, לְמָה חֲזַר וְאָמַר וְנִתְּנוּ עַל צִיצִית הַכֶּנֶף, לֹא הָיָה לוֹ לֹמַר כִּי אִם וְנִתְּנוּ עֲלֵיו פְּתִיל תְּכֵלֶת, לְמָה כְּתָב צִיצִית פְּעַם אַחֲרָה, אֲלָא וְדָאִי בֹא לְרִמּוֹז עַל שְׁתֵּי צִיצִיּוֹת, קָטָן וְגְדוֹל. וְהֵנָּה לָהֶם בְּמִלּוֹי כְּזֶה 'לִמְד' ה"א מ"ם גִּימְטְרִיא 'קָטָן' עִם הַכּוֹלָל, לְרִמּוֹז עַל צִיצִית קָטָן, וְעַל זֶה נִמִּי נֶאֱמַר לְדֹרֵתָם, קְרִי בָּהּ 'לְדֹרֵתָם', דְּצִיצִית קָטָן דּוֹמֶיָה דְּדִירַת אָדָם שֶׁקְּבֹעַ בָּהּ יוֹמָם וְלַיְלָה, כֵּן צִיצִית קָטָן יְהִיָּה עֲלֵיו יוֹמָם וְלַיְלָה אֶפְלוּ בְּעַת הַשְּׁנָה:

אַחִיוֹת הַצִּיצִיּוֹת בְּשָׁנֵי יָדָיו

וְהֵנָּה צִיצִית כְּתִיב חֶסֶד יו"ד, צִיצִית, לְרִמּוֹז דְּצִיצִית בְּמִלּוֹי 'צָדִי יו"ד צָדִי תי"ו סוֹפֵי תַבּוֹת יָדָיו', לְרִמּוֹז דְּבִשְׁעַת קְרִיאַת פְּרִשְׁתַּת צִיצִית צָרִיךְ לְאַחֹז הַצִּיצִיּוֹת בְּשְׁתֵּי יָדָיו:

הַמְקִיִּים מִצְוֹת צִיצִית זוֹכֵה לִ"ח מֵאוֹת עֲבָדִים

עוֹד, שְׁלֵשׁ פְּעָמִים כְּתִיב צִיצִית חֶסֶד וְקָרִינֵן מְלָא, כְּאֵלּוּ מְלָא יו"ד,